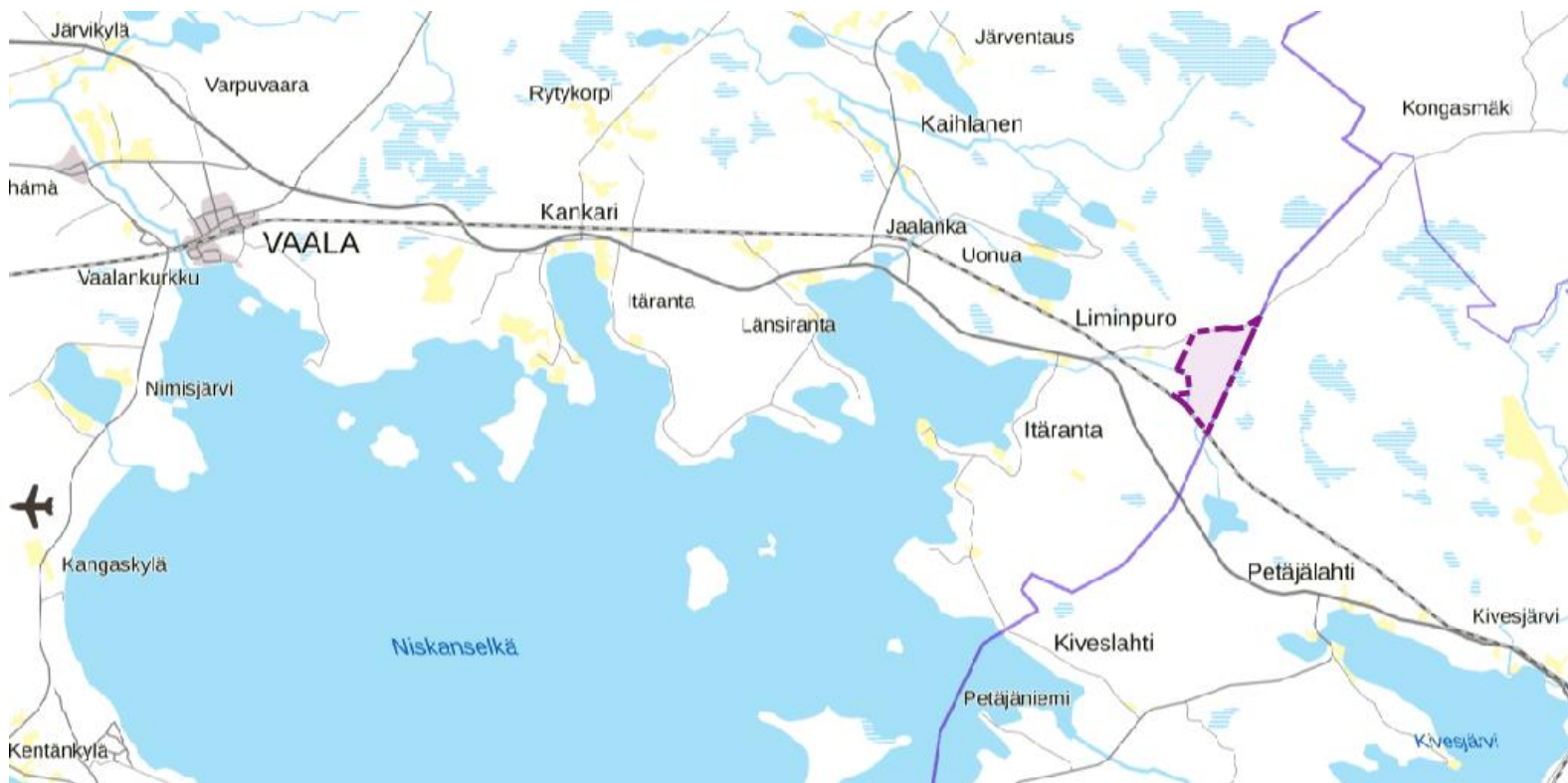

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Vaalan Liminpuron vedynjalostamon
asemakaava

VAALAN KUNTA
Sweco Finland Oy

Päiväys
Tekijä
Versio

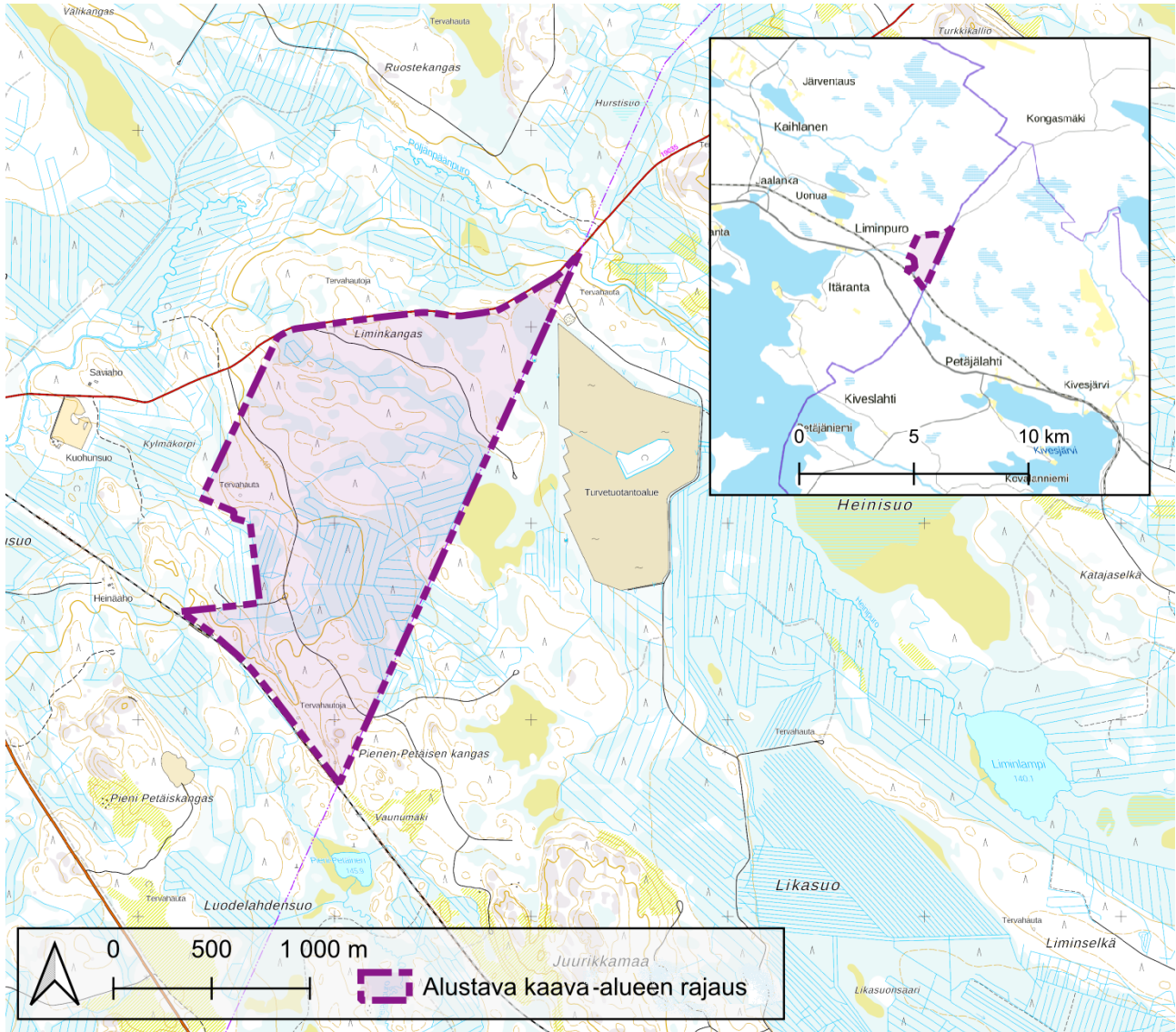
21.8.2025
Elina Marjakangas
vireilletulo

SWECO

Suunnitelmassa kerrotaan alueidenkäyttölain 63 §:n mukaisesti, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat kaavaprosessissa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan voidaan tehdä suunnittelun kuluessa tarkistuksia ja täydennyksiä tarpeen mukaan.

Suunnittelualue

Suunnittelualueen alustava raja ja sijoittuminen.

Vetyalfa Oy suunnittelee vihreän vedyn jalostamon ja aurinkovoiman tuotantoalueen rakentamista Vaalaan Liminpuron alueelle. Alue sijoittuu Vaalan kunnan itäosaan aivan Paltamon kunnan rajan tuntumaan. Alueelle laaditaan asemakaava.

Suunnittelualue sijaitsee 25 kilometrin päässä Vaalan kuntakeskuksesta itään valtatie 22 ja rataverkon välittömässä läheisyydessä. Nykyisen kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n 220 kV voimajohtolinjan lisäksi alueen läheisyyteen on suunnitteilla uusi 400 kV sähköasema sekä 400 kV ja 110 kV voimajohtolinjat. Suunnittelualueen pohjois- ja itäpuolelle on suunnitteilla ja rakentumassa tuulivoimaa. Turkkielän lainvoimaisen tuulivoimaosayleiskaavan alue on hankkeen välittömässä läheisyydessä.

Asemakaavan suunnittelualue on noin 230 hehtaarin kokoinen. Se käsittää radan läheisyyteen suunniteltavan noin 30 hehtaarin kokaisen vedyn tuotanto- ja jatkojalostusalueen ja lisäksi sen

pohjoispuolelle suunniteltavan noin 200 hehtaarin laajuisen aurinkovoiman tuotantoalueen. Vetyjalostamon ja aurinkovoiman tuotantoalueen lopullinen koko ja asemakaavoitettavan alueen raja-
aus tarkentuu suunnittelun edetessä. Vetyalfa on solminut tarvittavat maanvuokrasopimukset suunnittelualueen osalta.

Suunnittelualue on pääsääntöisesti talousmetsää ja ojittua suota, jota halkovat metsäautotiet. Alue on etäällä asuinkeskuksista ja hyvin harvaan asuttua. Lähimmät yksittäiset asuinrakennukset sijaitsevat yli kilometrin päässä.

Suunnittelun tarkoitus ja tavoitteet

Vetyalfan jättämä kaavoitusaloite on käsitelty Vaalan kunnanhallituksessa ja -valtuustossa. Kunnanvaltuusto on tehnyt kaavoituspäätöksen 26.9.2024 § 66.

Vetyalfa Oy:n tavoitteena on rakentaa uusiutuvaan energiaan pohjautuva enimmillään noin 1000 MW:n vedynerotus ja synteettisten jatkojalosteiden tuotantolaitos Vaalan Liminpuron alueelle. Vedynerotus- ja jatkojalostamislaitoksen yhteyteen suunnitellaan lisäksi rakennettavan aurinkovoiman tuotantoalue (noin 200 MWp), joka vastaa osaltaan jalostamon tarvitsemasta uusiutuvasta energiasta. Jalostamon on mahdollista hyödyntää myös muuta Tuulialfa Oy:n kehittämää tuuli- ja aurinkosähkökapasiteettia. Lopullinen vedyn jalostetuote tarkentuu hankkeen suunnittelun edetessä. Oulu-Kajaani-rautatieltä on tarkoitus rakentaa pistoraide laitosalueelle.

Vetyalfa Oy:n suunnittelemaa Liminpuron vihreän vedyn jalostamo- ja aurinkovoima-
aluetta varten laaditaan asemakaava samanaikaisesti hanketta koskevan YVA-menettelyn kanssa. Alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa, joten asemakaavoitusta ohjaa maakuntakaava, ja asemakaavoituksen yhteydessä laaditaan strateginen yleiskaavallinen tarkastelu. Asemakaavan laadinnassa huomioidaan maakuntakaavan ohjausvaikutus, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä yleis- ja asemakaavan sisältövaatimukset. Asemakaavassa teollisuusalueeseen liittyvät alueet esitetään yleiskaavaa yksityiskohtaisemmin.

Asemakaava laaditaan lähtökohtaisesti teollisuus- tai varastorakennusten alueeksi, jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen. Asemakaava ohjaa alueen rakentamista ja siinä osoitetaan tulevan teollisuusalueen liittyminen ympäristöönsä.

Strategisessa yleiskaavallisessa tarkastelussa uuteen teollisuusalueeseen liittyvät alueet tarkastellaan ja suunnitellaan yleispiirteisesti. Tavoitteena on tutkia Liminpuron tulevan teollisuusalueen ja aurinkovoima-alueen liittyminen yhdyskuntarakenteeseen, lähialueiden maankäyttö sekä huomioida yleispiirteisellä tasolla maisema-, kulttuuriympäristö-, luonto-, liikenne- ja rataliikenne sekä muut mahdolliset reitistöt. Lisäksi laaditaan yleispiirteinen vaikutusten arviointi.

Asemakaavaa ja YVA-menettelyä laativana konsulttina toimii Sweco Finland Oy. Hankkeen toteuttaminen edellyttää asemakaavan ohella myös ympäristölupaa, rakentamislupaa ja vesilain mukaista lupaa vedenotolle. Laajamittaisessa toiminnassa tarvitaan myös kemikaaliturvallisuuslupa.

Suunnittelun lähtökohdat

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 24 §) mukaan tavoitteet on otettava huomioon siten, että edistetään niiden toteuttamista maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa.

Valtioneuvosto on päättänyt valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista vuonna 2000, ja tavoitteita on tarkistettu 2008. Alueidenkäyttötavoitteet on uudistettu, ja uudistetut tavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Tässä kaavatyössä tulee huomioida erityisesti seuraavat:

Tavoite 1:

Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi. Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.

Tavoite 2:

Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja.

Tavoite 3:

Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja. Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin. Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, kemikaaliratapihat ja vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelyratapihat sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista.

Tavoite 4:

Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta. Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä.

Tavoite 5:

Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin.

Maakuntakaava

Alueella on voimassa kolmessa vaiheessa uudistettu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava sekä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava. Lisäksi suunnittelualue rajautuu Paltamon kunnan puolella voimassa oleviin Kainuun maakuntakaavoihin. Maakuntakaavatilanne on otettava huomioon yleiskaavallisessa tarkastelussa sekä laadittaessa asemakaavaa.

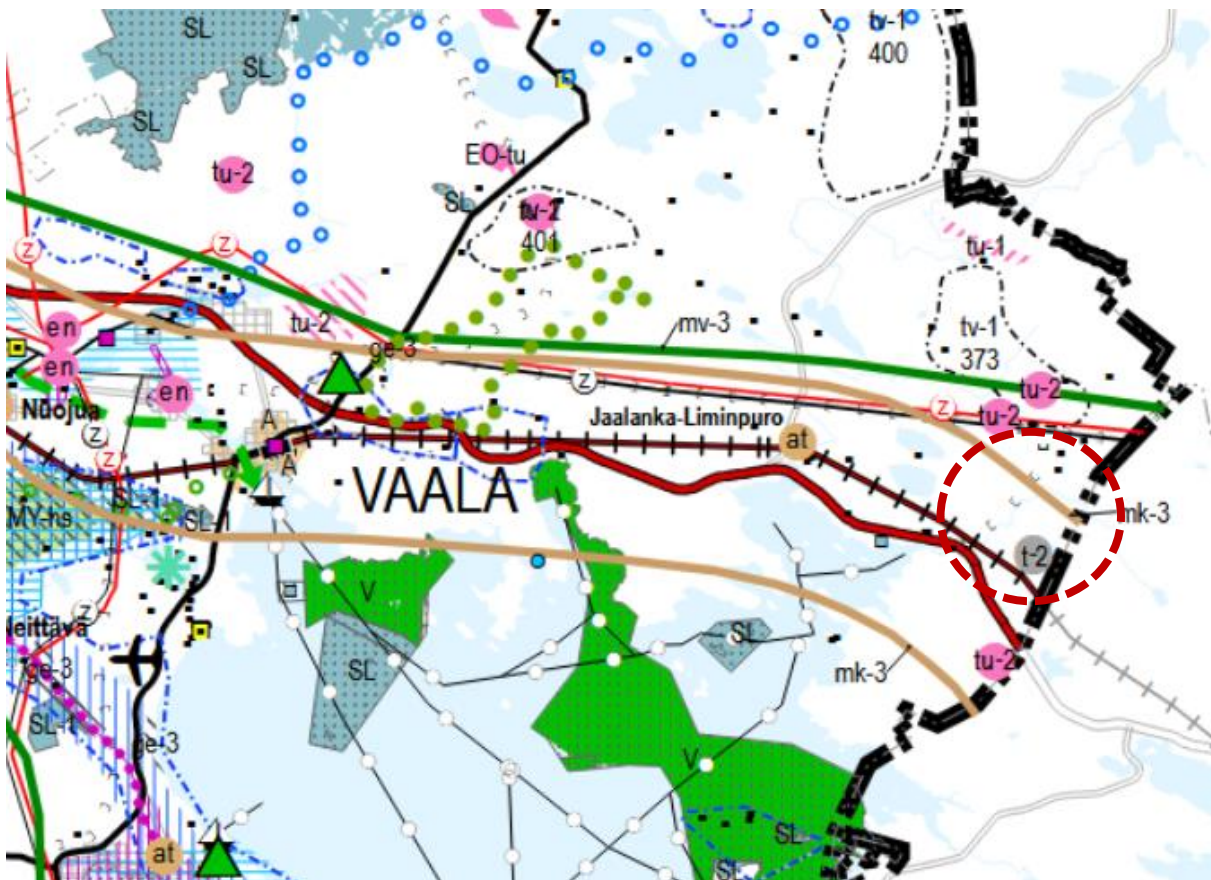
Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 27.5.2025 ja määrätty tulemaan voimaan ilman lainvoimaa maakuntahallituksessa alueidenkäyttölain 201 §:n nojalla 18.8.2025. Vaihemaakuntakaava kumoaa tai muuttaa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen ratkaisuja kaava-asiakirjoissa esitetyllä tavalla. Liminpuron suurteollisuusalue on huomioitu vaihemaakuntakaavassa.

1. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2013, vahvistettu ympäristöministeriössä ja tullut lainvoimaiseksi 2017.

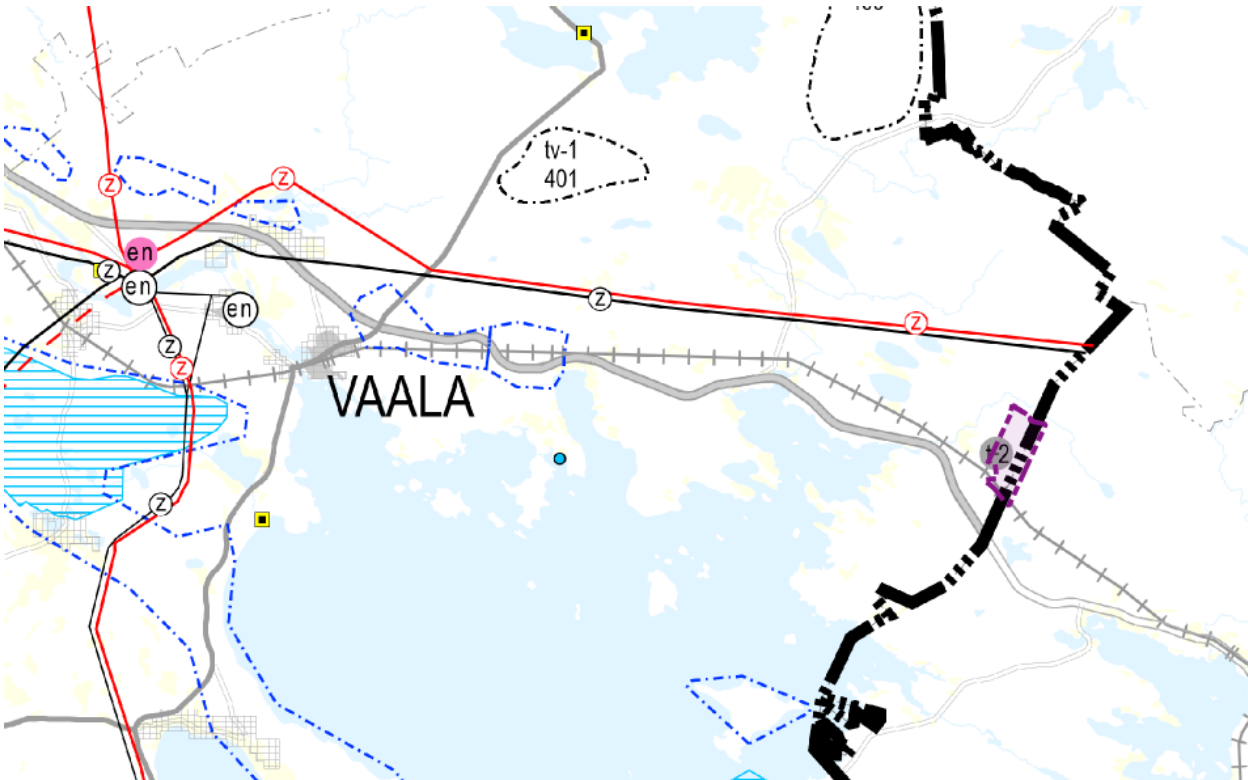
2. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.12.2016 ja saanut lainvoiman 2.2.2017.

3. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2018 ja saanut lainvoiman 21.1.2022.

Pohjois-Pohjanmaalla on lisäksi voimassa Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava, joka ei koske Vaalan Liminpuron aluetta.

Ote Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmäkartasta: lainvoimaiset vaihemaakuntakaavat ja 27.5.2025 hyväksytty energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava. (Pohjois-Pohjanmaan liitto). Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on lisätty maakuntakaavakartan päälle punaisella ympyrällä.

Ote Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihehemaakuntakaavasta (hyväksytty 27.5.2025). Suunnittelualueen likimääräinen sijainti violetilla.

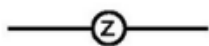
Keväällä 2025 hyväksytyssä energia- ja ilmastovaihehemaakuntakaavassa aluetta koskee seuraavat merkinnät, jotka korvaavat muiden vaihehemaakuntakaavojen vastaavat merkinnät:

Teollisuus- ja varastoalue

Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullista merkitystä omaavia, lähinnä perinteisen teollisuuden tuotanto- ja varastoalueita, jotka eivät sisälly taajamatoimintojen aluevaraukseen ja jotka halutaan turvata muulta maankäytöltä

t-2 lisämerkinnällä osoitetaan potentiaalisesti seudullisesti merkittävien uusiutuvan energiatuotannon jatkojalostuksen edellyttämien kemiallisten prosessien tuotantolaitosten alueet.

Voimajohto 400 kV ja 220 kV

Merkinnällä osoitetaan toteutetut voimajohdot, joita koskee alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus

Uusi voimajohto 110 kV

Merkinnällä osoitetaan voimajohtohankkeiden YVA-menettelyn perusteella valitut linjaukset tai muutoin rakentamisen edellytykset täyttävät voimajohtojen linjaukset (ei edellytä yleissuunnittelua tai lunastuslupavaihetta). Merkintää koskee alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus

Voimassa olevissa vaihemaakuntakaavoissa 1-3 aluetta tai sen lähialuetta koskevat seuraavat keskeiset merkinnät:

Merkittävästi parannettava nopean henkilöliikenteen ja raskaan tavaraliikenteen päärata

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varauduttava nopean henkilöjunaliikenteen ja raskaan tavaraliikenteen edellyttämän radan rakenteen ja turvallisuuden parantamiseen, mm. tasoristeysten poistamiseen sekä kaksoisraiteeseen.

vt/kt

Merkittävästi parannettava valtatie (vt)

Merkinnällä osoitetaan huomattavaa tien parantamista, joka on verrattavissa tien uus- tai laajennusinvestointeihin.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä edistämään kevyen liikenteen väylien toteuttamista erityisesti taajamien, kyläkeskusten ja koulujen läheisyydessä

Moottorikelkkailureitti tai -ura

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevia ja suunniteltuja moottorikelkkailun pääreittejä

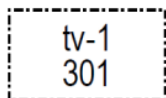
Maaseudun kehittämisen kohdealue

mk-3, Oulujokilaakso

mv

Matkailun vetovoima-alue

mv-3, Rokua-Oulujärvi

Tuulivoimaloiden alue (tv-1)

Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa alueidenkäyttölain 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen alueluetteloon.

tu-2

Turvetuotantoon soveltuva alue

Ote Kainuun voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmäkartasta (12.12.2023, Kainuun liitto).
Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on lisätty maakuntakaavakartan päälle punaisella ympyrällä.

Suunnittelualue rajoittuu idässä Paltamon kuntaan ja Kainuun maakuntaan, jossa on voimassa seuraavat maakuntakaavat:

- Kainuun maakuntakaava 2020 (hyväksytty maakultavaltuustossa 7.5.2007, lainvoimainen)
- Kainuun 1. vaihemaakuntakaava (hyväksytty 19.3.2012, lainvoimainen)
- Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava (hyväksytty 1.12.2014, lainvoimainen)
- Kainuun tuulivoimamaakuntakaava (hyväksytty 30.11.2015, lainvoimainen)
- Kainuun vaihemaakuntakaava 2030 (hyväksytty 16.12.2019, lainvoimainen)
- Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 (hyväksytty 12.12.2023, ei lainvoimainen, kuulutettu voimaan 6.3.2024).

Suunnittelualueen lähiympäristöön on osoitettu seuraavat maakuntakaavamerkinnot:

Liikenteen yhteistyökäytävä

Kehittämisperiaatemarkinnällä lk esitetään keskeisten liikenneväylien ja maaseutuasutuksen alueita, joiden kehittämisessä on tarvetta kansainväliseen, ylimaakunnalliseen ja/tai kuntien väliseen yhteistyöhön. Kehittämismarkinnällä osoitetaan kansainvälinen Oulu-Kajaani-Vartius –vyöhyke, Kajaani-Kuhmo-Vartius -vyöhyke sekä maakuntarajat ylittävä Viitostien kehittämisvyöhyke ja NIKA kehittämisvyöhyke.

Suunnittelumääräys:

Liikenteen yhteistyökäytävää kehitetään maaseudun kulttuuriympäristöön, maisemaan sekä sujuviin ja turvallisiin liikenneyhteyksiin tukeutuvana monipuolisen elinkeinotoiminnan, asumisen, vapaa-ajan, liikenteen ja matkailun vyöhykkeenä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota kulttuuriympäristön ja maiseman hoitoon sekä liikenteen ja matkailun palvelujen kehittämiseen. Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon korkealuokkaisen maantie- ja rautatieliikenteen sekä energia- ja tietoliikennejohtojen tilavaraukset ja rajoitukset ympäröivälle maankäytölle.

Moottorikelkkailureitti

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät yleisen liikkumisen kannalta tärkeät ohjeelliset moottorikelkkailureitit.

Tavoitteellinen runkoverkkoon kuuluva maantie

Merkinnällä osoitetaan tavoitteelliset runkoverkkoon kuuluvat maantiet. Alueella on voimassa AKL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

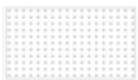

Merkittävästi parannettava päärata

Merkinnällä osoitetaan merkittävästi parannettavat pääradat sekä sen nykyiset liikennepaikat ja uudet liikennepaikat. Alueella on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varauduttava tasoristeysten poistamiseen ja radan kantavuuden parantamiseen akselipainoltaan 25 tonnin painoisille junille.

Natura 2000 -verkostoon kuuluva tai ehdotettu alue

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet. Natura -alueilla ja niiden suojeluarvoja koskeissa hankkeissa noudatetaan luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:n säännöksiä.

Suunnittelumääräys:

Natura 2000 -verkoston alueita ja niiden lähellä sijaitsevia alueita koskevassa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, että suunnitelma tai hanke ei luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla heikennä merkittävästi Natura -alueiden perusteena olevia luonnonarvoja.

Luonnonsuojelualue tai -kohde

Merkinnällä SL osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita. Alueella on voimassa MRL 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Suojelumääräys (AKL 30.2 §):

Alueella saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen alueen suojeluarvon säilyttämiseksi tai palauttamiseksi. Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää alueellisen ELY-keskuksen tai vastaavan toimivaltaisen viranomaisen lausunto.

Suunnittelumääräys:

Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei toimenpiteillä vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta ja suojeluarvoja.

EOT

Turvetuotantoalue

Merkinnällä EOT osoitetaan energiahuollon kannalta tärkeät turvetuotannossa olevat suoalueet, joiden osalta turvetuotanto on käynnistynyt tai jotka on kunnostettu turvetuotantoa varten tai joilla on turvetuotantoa varten voimassa oleva ympäristölupa.

Suunnittelumääräys:

Turvetuotantoalueiden käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin sekä tuotantopinta-alan poistumat ja poistumien uusi maankäyttömuoto.

tu-1

Turvetuotantoon soveltuva alue

Alueen erityisominaisuutta kuvaavalla merkinnällä (osa-aluemerkintä) tu-1 osoitetaan energiahuollon kannalta tärkeät turvetuotantoon soveltuvat suoalueet, joiden luonnontilaisuusluokka on 0 tai 1 ja joiden osalta on tutkittu, että muut maankäytön tarpeet eivät ole esteenä turvetuotannolle.

Suunnittelumääräys:

Alueen käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, kulttuuriympäristöön sekä poronhoitoalueilla on turvattava poronhoidon edellytykset. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota vesiensuojelumenetelmien tehokkuuteen siten, että turvetuotannossa otetaan huomioon vesien hoidolle asetetut tavoitteet ja edistetään niiden toteutumista.

Alueiden jälkikäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikalliset maankäyttötarpeet.

mv

Matkailun vetovoima-alue

Matkailun vetovoimamerkinnällä mv osoitetaan maakunnan matkailu- ja virkistystoiminnan kannalta merkittävimmät aluekokonaisuudet. Niihin sisältyvät matkailukeskusten alueet ja niihin liittyvät virkistys-, suojelu- ja muut alueet, joista on mahdollista kehittää matkailu- ja virkistystoimintaa palveleva laaja kokonaisuus.

tv

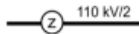
Tuulivoimaloiden alue

Osa-aluemerkinnällä tv osoitetaan alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään vähintään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Merkinnällä osoitetaan alueen erityisominaisuutta potentiaalisena tuulivoimatuotantoon soveltuvana alueena. Alueiden päämaankäyttöluokka on kuitenkin muu kuin tuulivoimaenergian tuotanto, yleisimmin maa- ja metsätalous. Maakuntakaavan merkinnöillä ei osoiteta yksittäisten tuulivoimaloiden sijaintia, eikä määritetä alueiden kokonaisvoimalamäärää, alueille sijoitettavien voimaloiden suurinta sallittua korkeutta tai voimalatehoa. Alueella ei ole voimassa AKL 33.1 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta.

Maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueella tarkoitetaan lähtökohtaisesti vähintään kymmenen (10) teollisen kokoluokan voimalan muodostamaa aluetta.

Alueen tv-28 Takiankangas tuulivoimaloiden sijoittelun, määrän ja korkeuden suunnittelulla tulee ottaa huomioon tuulivoimahankkeen ja eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset linnustoon ja on turvattava alueiden välittömässä läheisyydessä esiintyvä rauhoitetun petolintulajin suotuisa suojelutaso.

Maakuntakaavan toteuttamisessa alueella tv-28 Takiankangas ja sen suunnittelussa on otettava huomioon luontoarvot ja LSL 78 § mukaisesti luontodirektiivin liitteen IV (a) lajit, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Pääsähköjohto

Merkinnällä osoitetaan 400 kV:n, 220 kV:n ja 110 kV:n kantaverkon ja 110 kV:n alueverkon nykyiset pääsähköjohdot (voimajohdot). Pääsähköjohdon jännitetasoon lisätty merkintä osoittaa johtokäytävän johtojen lukumäärän. Alueilla on voimassa AKL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus

Ohjeellinen pääsähköjohto

Merkinnällä osoitetaan uudet ohjeelliset 400 kV ja 110 kV pääsähköjohdot. Pääsähköjohdon jännitetasoon lisätty merkintä osoittaa johtokäytävän johtojen lukumäärän. Alueilla on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

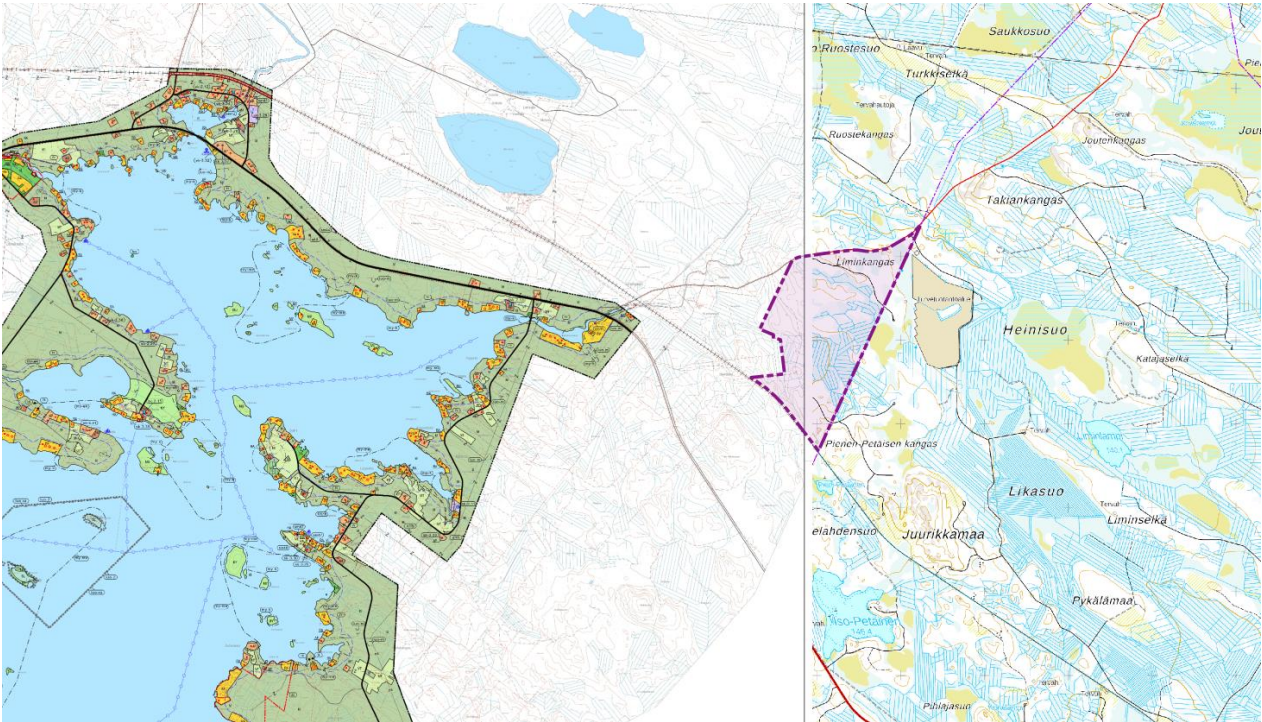
Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa uudet pääsähköjohdot on pyrittävä sijoittamaan samaan tai olemassa olevan johtokäytävän yhteyteen.

Yleiskaavat

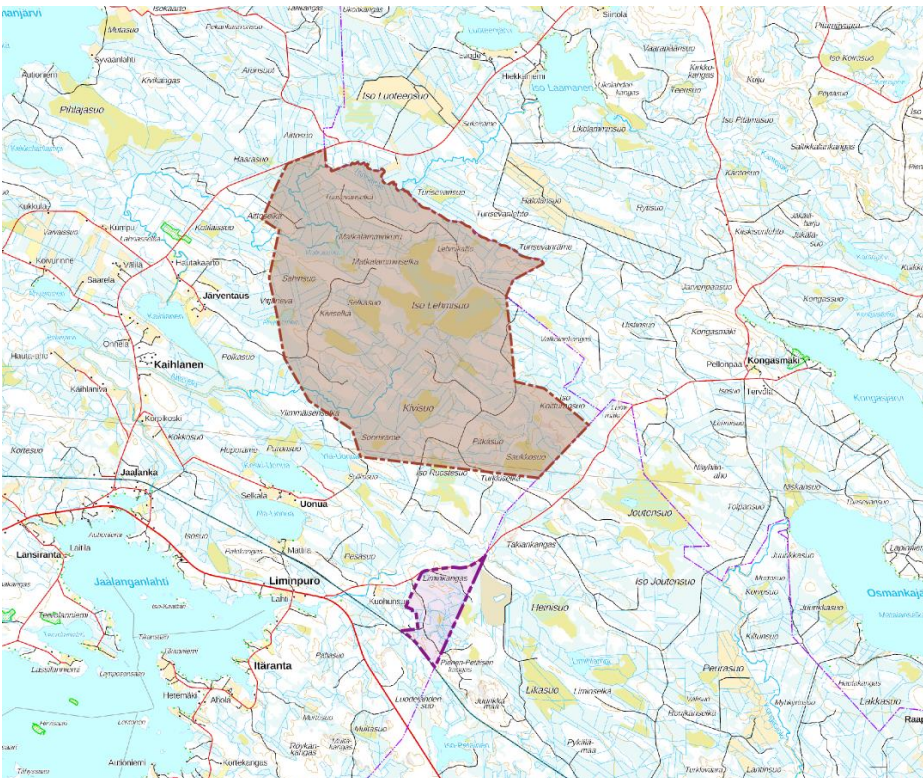
Suunnittelualueesta noin 1,5 km länteen on voimassa vuonna 2021 hyväksytty Jaalangan rantaosayleiskaavan muutos. Rantaosayleiskaavaa voidaan käyttää ranta-alueella sijaitsevilla AP-, AM-, RA- ja Y-alueilla rakennusluvan myöntämisen perusteena AKL 72 § mukaisesti. Muut ranta-alueet on pääosin osoitettu maa- ja metsätalousalueina M.

Suunnittelualueesta noin 1,4 km pohjoiseen on voimassa Turkkiselän tuulivoimaosayleiskaava, joka on hyväksytty 18.6.2020 ja tullut voimaan 21.6.2023.

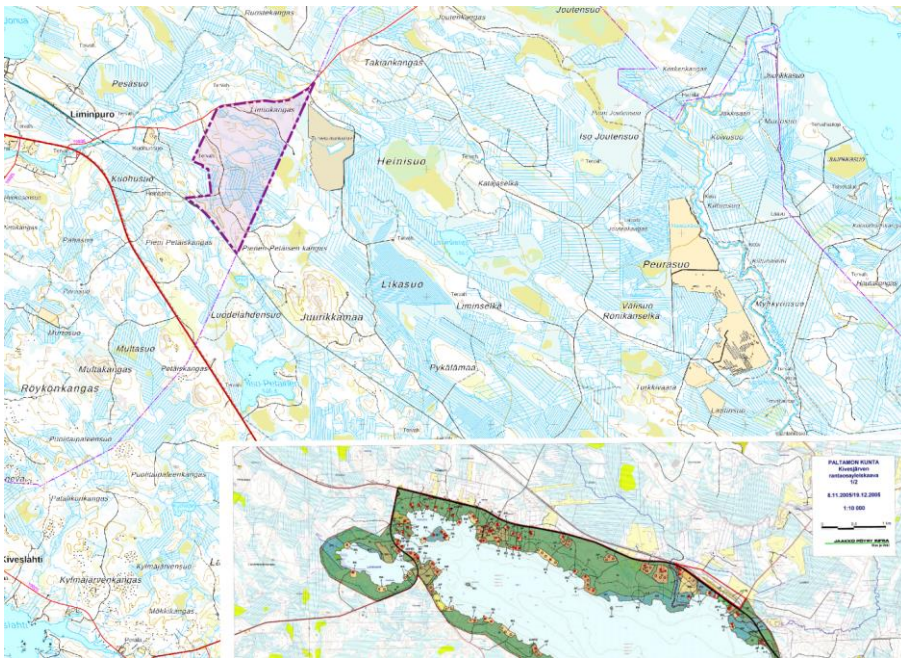
Suunnittelualueesta 4,5 km kaakkoon on Paltamon kunnan Kivesjärven rantaosayleiskaava. Paltamon kunnanvaltuusto on hyväksynyt kaavan oikeusvaikutteisena 15.12.2005.

Jaalangan rantaosayleiskaavan muutos sekä alustava Liminpuron asemakaava-alue.

Turkkiselän tuulivoimaosayleiskaava ruskealla sekä alustava Liminpuron kaava-alue violetilla.

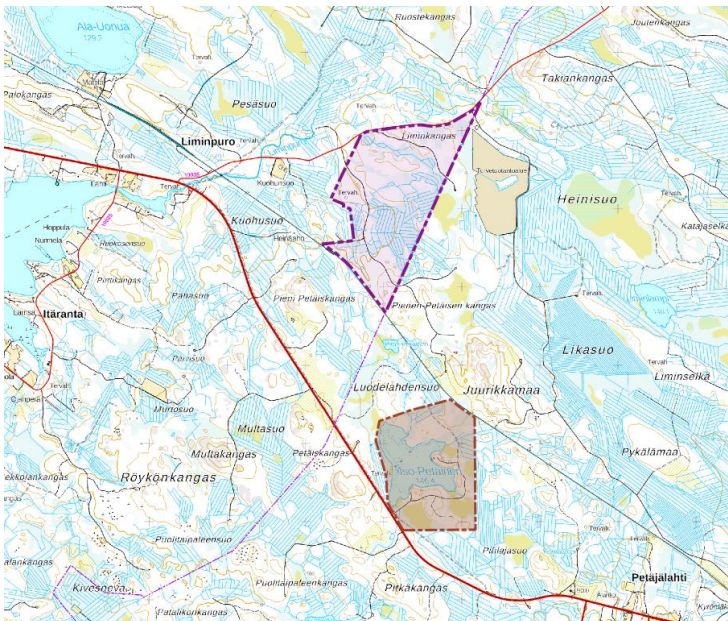

Kivesjärven ranta-asayleiskaava sekä alustava Liminpuron asemakaava-alue.

Asemakaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa asemakaavaa. Lähin asemakaavoitettu alue sijaitsee suunnitellusta alueesta noin 11 km kaakkoon Paltamon kunnan puolella, missä sijaitsee Kivesvaaran asemakaava. Kivesvaaran asemakaava on laadittu aikanaan matkailutoimintojen ja loma-asutuksen käyttöön ja on vain vähäiseltä osin toteutunut. Länteen päin Vaalan keskustan asemakaavaan on noin 20 kilometriä.

Ranta-asemakaavoista lähin on noin 1,2 km päässä etelässä Paltamon kunnassa sijaitseva Iso-Petäisen ranta-asemakaava. Kaava on vahvistettu 27.9.1993.

Iso-Petäisen ranta-asemakaava ruskealla sekä alustava kaava-alue violetilla.

Rakennusjärjestys ja pohjakartta

Vaalan kunnan rakennusjärjestys on hyväksytty kunnanvaltuustossa 19.12.2001.

Alueelle laaditaan alueidenkäyttölain 54 a § mukainen asemakaavan pohjakartta. Suunnittelussa hyödynnetään myös maanmittauslaitoksen avoimia kartta-aineistoja.

Kuntastrategia

Vaalan kunnan strategia on hyväksytty kunnanvaltuustossa 2022. Kuntastrategian visio on ”Villisti vaalaistunut - Hyvän tuulen sanoma”. Kuntastrategiassa panostetaan erityisesti luotettavuuteen modernina maaseutuidyllinä ja turvallisuuteen hyvinvointikuntana. Lisäksi Vaalan kunta panostaa vastuullisuuteen ja rohkeuteen. Kuntastrategiassa mainitaan kunnanvaltuuston kärkihankkeina muun muassa uusiutuvan energian kaavoittaminen ja mahdollistaminen.

Alustava aikataulu ja osallistuminen

5-10 / 2025	Aloitusvaihe, perusselvitykset ja vireilletulo Kaavan tavoitteita käsitellään hanketoimijan, kunnan ja kaavaa laativan konsultin kesken ja hankkeesta keskustellaan myös viranomaisten kanssa työneuvottelussa. Kaavatyö kuulutetaan vireille ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville koko kaavoitusprosessin ajaksi. OAS:n riittävyydestä on mahdollista jättää kirjallinen mielipide (suunnittelun tavoitteet, osallistumisjärjestelyt ja vaikutusten arviointi). OAS:aa voidaan tarkistaa ja päivittää suunnitteluprosessin aikana kaavan eri kuulemisvaiheissa. Laaditaan kaavan perusselvitykset ja kaavarunkotasoinen strateginen yleiskaavallinen tarkastelu, joka on osa asemakaavan liiteaineistoa. Sekä YVA-menettelyä että kaavoitusta palvelevia perusselvityksiä ovat mm. • melumallinnus • luontoselvitykset: kasvillisuus- ja luontotyytit, pesimälinnusto-, liito-orava-, viitasammakko- ja susiselvitykset • arkeologinen selvitys • Natura-tarvearviointi • suuronnettomuus selvitys • hulevesiselvitys Järjestetään 1. viranomaisneuvottelu: OAS, selvitysten riittävyys, kaavan tavoitteet
9 / 2025 – 6 / 2026	Valmisteluvaihe Laaditaan kaavaluonnos kaavamerkintöineen ja -määräyksineen sekä kaavaselostus, joka sisältää alustavan vaikutusten arvioinnin. Kaavaluonnos asetetaan nähtäville valmisteluvaiheen kuulemista varten vähintään 30 vuorokauden ajaksi ja siitä pyydetään tarvittavat viranomaislausunnot. Osalliset voivat jättää vapaamuotoisia mielipiteitä kaavaluonnoksesta kirjallisesti tai sähköpostitse nähtävilläoloajan kuluessa. Nähtävilläoloaikana järjestetään esittely- ja vuorovaikutustilaisuus paikallisten toimijoiden ja muiden hankkeeseen liittyvien sidosryhmien kanssa.

	Luonnoksesta saatuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin laaditaan vastineet, jotka kunta käsittelee.
6-12 / 2026	Ehdotusvaihe Kaava-aineisto muokataan kaavaehdotukseksi, joka asetetaan nähtäville vähintään 30 vuorokauden ajaksi ja siitä pyydetään tarvittavat viranomaislausunnot. Osalliset voivat jättää kirjallisia muistutuksia kaavaehdotuksesta nähtävilläoloajan kuluessa. Tarvittaessa järjestetään 2. viranomaisneuvottelu kaavaehdotusvaiheessa. Ehdotuksesta saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin laaditaan vastineet, jotka kunta käsittelee.
1-2 / 2027	Hyväksyminen Jos oleellisia muutoksia kaavaan ei tule, kaavaehdotus saatetaan kunnan hyväksymiskäsittelyyn. Vaalan kunnanhallitus päättää kaavaehdotuksen esittämisestä kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi. Hyväksymispäätöksestä on 30 päivän valitusaika Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Jos kaavan hyväksymispäätöksestä ei tänä aikana valiteta, kaava saa lainvoiman ja se kuulutetaan voimaan.

Osalliset

Alueidenkäyttölain 62 §:n mukaan kaavoitukseen osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia, ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Tässä kaavahankkeessa keskeisiä osallisia ovat:

- Alueen ja lähiympäristön maanomistajat, asukkaat, yrittäjät, yhdistykset ja yhteisöt
- Kunnan toimielimet ja viranhaltijat, joiden toimialaa asia koskee
- Naapurikunnat (Paltamo, Utajärvi ja Puolanka)
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Kainuun ELY-keskus
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Kainuun liitto
- Väylävirasto
- Pohjois-Pohjanmaan museo
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
- Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
- Oulunkaaren ympäristöpalvelut
- Alueella toimivat puhelin-, vesi- ja sähköyhtiöt (Fingrid Oyj, Fortum Oyj, Vaalan Vesi ja Lämpö Oy, Oulun seudun sähkö (Vaalan Sähköosuuskunta))

Vaikutusten arviointi

Kaavaa laadittaessa selvitetään tarpeellisessa määrin suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset tehdään koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Kaavan vaikutukset arvioidaan osana kaavaprosessia alueidenkäyttölain ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti (AKL 9 §, MRA 1 §):

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- 5) kyläkuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen

Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Vaikutusten selvittäminen perustuu suunnittelualueelta käytössä oleviin perustietoihin, selvityksiin, maastokäynteihin, osallisilta saataviin lähtötietoihin (asukkaat ja maanomistajat) sekä viranomaisten lausuntoihin ja osallisten jättämiin huomautuksiin. Vaikutuksia voidaan arvioida kaavatyön edetessä yhteistyössä niiden viranomaisten kanssa, joiden toimialaa kysymykset koskevat.

Yhteystiedot

Asemakaava tehdään konsulttityönä Sweco Finland Oy:ssä. Kaavoitusta ohjaavat Vaalan kunnan kaavoituksesta vastaavat viranhaltijat.

Vaalan kunta

Vaalantie 14
91700 Vaala

Tekninen johtaja
Matti Kaikkonen
puh. 0400 855 954
matti.kaikkonen@vaala.fi

Kaavoittaja
Marianne Ojala
puh. 0400 855 954
marianne.ojala@vaala.fi

Sweco

Kaavoitusarkkitehti
Elina Marjakangas
puh. 040 8271160
elina.marjakangas@sweco.fi